

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty. kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 8,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonament nie ma prawa żądać niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr. na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok III.

Nowemiasto n. Drwęcą, wtorek dnia 1 września 1936 r.

Nr. 101

Polski Wódz naczelny we Francji.

Polski Wódz Naczelny gen. Smygły-Rydz oddaje w Paryżu wizytę gen. Gamelin, dowódcy armii Francuskiej. Jeszcze nie przebrzmiały echa wizyty generalissimusa wojsk francuskich w Polsce, jeszcze żywo stoją w pamięci społeczeństwa polskiego piękne manifestacje polsko-francuskiego braterstwa broni — a już społeczeństwo francuskie ma okazję okazania wzajemności uczuć, które niechybnie w Polsce odzuch gen. Gamelin.

Na przestrzeni kilku zaledwie tygodni mają najwyższy przedstawiciele sił zbrojnych obu narodów sposobność umocnić w bezpośrednim zetknięciu i wymianie myśli sojusz, łączący Polskę i Francję.

Piętnaście lat upłynęło od chwili podpisania polsko-francuskiego aktu sprzymierzeńczego. Piętnaście lat minęło równocześnie od wizyty Marszałka Piłsudskiego, ówczesnego Naczelnika Państwa i Wodza Naczelnego, we Francji. W dniu 1 lutego 1921 roku udał się Józef Piłsudski w towarzystwie ministra spraw wojskowych gen. Kazimierza Sosnkowskiego i ministra spraw zagranicznych, ks. Eustachego Sapięhy z oficjalną wizytą do rządu francuskiego.

Treścią rozmów, przeprowadzonych przez Naczelnika Państwa z wodzami wojskowymi i mężami stanu Francji było przygotowanie podpisanej w niespełna dwa tygodnie później deklaracji sojuszniczej. Zetknął się Naczelnik Państwa z prezydentem Millerandem, marszałkami Fochem i Pétainem, premierem Briandem, wszystkimi członkami ówczesnego rządu francuskiego, zwiedził pola bitwy Verdun, nadał temu bohaterstwu miastu brzyź „Virtuti Militari” i oznakę tegoż krzyża przypisał do piersi marszałków Focha i Pétaina.

Opuszczając granicę Francji, oświadczył Józef Piłsudski między innymi: „... jestem bardzo zadawalony ze swej bytności. Była ona nietylko przyjemna, lecz również, jak uważam, korzystna. Wspólna deklaracja rządów polskiego i francuskiego podkreśla bardzo wyraźnie zgodność woli obu naszych narodów...” W poźniejszej zaś depeście do prezydenta Milleranda pisał: „...w chwili opuszczenia ziemi francuskiej, gdzie zgotowano mi przyjęcie tak serdeczne i gościnne, pragnę jeszcze raz wyrazić Panu, Panie Prezydencie, moją najgłębszą wdzięczność. Wierzę niezawodnie, że nakreślone przez nas podstawy coraz bliższej współpracy pozwolą Francji i Polsce osiągnąć cel naszych nieustających wysiłków w kierunku zapewnienia obydwu krajom warunków pracy pokojowej...”

Pierwszą po wojnie oficjalną swą podróż zagranicę odbył Marszałek Józef Piłsudski do Francji. Francja jest również celem pierwszej zagranicznej podróży oficjalnej gen. Edwarda Smigłego-Rydzę. Zestawienie tych faktów ma swoją wymowę, silniejszą od najbardziej wymyślonych komentarzy politycznych.

Oczywiście — w zmienionych na przestrzeni lat 15-tu warunkach odbywa się wizyta gen. Smigłego-Rydzę u wojska Francuskiego. W warunkach zasadniczo odmiennego układu sił w Europie, ale przede wszystkim w obliczu gruntownie zmienionego ciężaru gatunkowego sił i możliwości Polski.

Sojusz polsko-francuski okazał się w zawieszonym oszalałego galopu powojennej historii świata, jednym z aktów najtrwalszych, bodaj najtrwalszym nawet i nie stracił ze swej wagi dla pokoju Europy. Bezwzględnie jest jedną z najsolidniejszych gwarancji zaoszczędzenia światu grozy wojny.

Zmieniła się jednak obiektywna wartość partnera polskiego. Francja zawierała sojusz z Polską zniszczoną wojną, z Polską o nieustalonych granicach, z Polską zabierającą się dopiero w krwawym trudzie do budowania swego demostwa, do zaopatrzenia postrzelonych jego

Uroczyste zamknięcie Synodu plenarnego na Jasnej Górze.

CZĘSTOCHOWA. W środę późnym wieczorem, po zakończeniu obrad synodu plenarnego na Jasnej Górze, odbyła się wielka procesja Eucharystyczna po wałach, celebrowana przez ks. bisk. Niemirę, sufragana pińskiego, przy udziale 400.000 rzeszy ludzi z całej Polski. Po odśpiewaniu litanji do Matki Boskiej kazanie wygłosił ks. kanonik Wyrębowski z Warszawy, poczem ks. biskup Niemira udzielił błogosławieństwa Najśw. Sakramentem. Następnie zwrócił się do nich, jako do kochanych dzieci, przybyłych dla złożenia hołdu Matuchnie Najśw. na Jasnej Górze. Po udzieleniu pasterskiego błogosławieństwa zaśpiewano „Chwała i dziękczynienie”.

Rzesze pątników poczęły wyruszać w czwartek w drogę powrotną, Należy tutaj nadmienić, że od 4-ch dni stacja Częstochowa przyjmuje i odprawia dzień i noc pociągi zdążające z powrotem do różnych miast Polski.

We czwartek o godz. 9-tej rano opuścił Częstochowę legat papieski ks. kardynał Fr. Marmaggi. Na dworcu przybrany flagami o barwach papieskich i państwowych, obecne Lylo duchowieństwo z prymasem Polski ks. kardynałem Hlondem, ks. biskupem Kubiną, ks. biskupem nominatem Zimniskiem, przedstawicielami episkopatu O. gen. Przeddziekiem oraz przeorem Motylewskim na czele.

Ks. Legat kardynał Marmaggi w towarzystwie gen. Gąsiorowskiego przeszedł przed frontem kompanii honorowej wojska, która stała ze sztandarem i orkiestrą. Ks. kardynał Marmaggi zawałał do żołnierzy po polsku: „Człemu żołnierze, niech was Bóg błogosławi obrońcy włary katolickiej”. Kompanja sprezentowała broń i odpowiedziała przepisywom okrzykiem, poczem odegrany został hymn papieski.

Ks. kardynał Marmaggi po pożegnaniu z wszystkimi wszedł do pociągu, poczem ukazał się jeszcze raz w oknie wagonu, błogosławiąc zebranych,

Raz jeszcze odezwał się dostojnik kościelny po polsku: „Dziękuję bardzo, serdeczne do widzenia”.

W momencie odjazdu ks. kard. Marmaggi orkiestra odegrała polski hymn państwowy, wojsko sprezentowało broń i rozległy się entuzjastyczne okrzyki: „Niech żyje legat papieski!”.

Od wczorajszego wieczora Jasną Górę poczęli opuszczać dostojnicy kościelni, arcybiskupi i biskupi, tak iż obecnie prawie wszyscy już wyjechali z Częstochowy.

Raut u ks. kardynała Kakowskiego.

WARSZAWA. Na cześć przybyłego do Warszawy legata papieskiego ks. kardynała Marmaggi, powracającego z synodu w Częstochowie, wydał ks. kardynał Kakowski, metropolita warszawski wspaniałe raut w pałacu arcybiskupim przy ul. Miodowej.

Wchodzących gości wprowadzał i przedstawiał obu kardynałom ks. Lewandowicz dy-

ścian. Dziś — Francja ma do czynienia z sojusznikiem pełnowartościowym, z okrzepłym, wielkim państwem, świadomym swej roli czynnika równowagi w swoim, wschodnio-europejskim rejonie geo-politycznym.

Dla aktu sprzymierzeńczego, dla jego wartości i trwałości — to lepiej.

Dalekowzroczność polityki Józefa Piłsudskiego, współautora sojuszu polsko-francuskiego, może w obliczu niezmienności zasady przy zmieniających się warunkach jej stosowania — święcić jeszcze jeden triumf.

Dlatego wizyta polskich Wodzów Naczelnych we Francji w 1921-ym i 1936-ym roku mocną kłamarą spina księgę piętnastoletnich stosunków Polski i Francji.

rektor Akeji Katolickiej. Wśród licznie zgromadzonych obecni byli na raucie generalny inspektor sił zbrojnych gen. Rydz-Smigły marszałkowie Senatu Prystor i Sejmu Car, wiceprezes Rady Ministrów Kwiatkowski, ministrowie Beck, Świętosławski i Kościalkowski, szef sztabu głównego gen. Stachiewicz, wicemin. spraw wojskowych generałowie Głuchowski i Litwinowicz, podsekretarze stanu Bobkowski, Włosiński, Piasecki, Grodyński. Następnie arcybiskup Gal biskup Szlagowski, wszyscy kanonicy i prałaci kapituły metropolitalnej, proboszczowie parafii warszawskich, oraz przedstawiciele rodów arystokratycznych z Januszem księciem Radziwiłłem, hr. Adamem Branickim i hr. Gocholskim ubranym w czarny kontusz na ozele.

Przy deserze ks. kardynał Kakowski wznosił toast na cześć legata papieskiego ks. kardynała Marmaggi, dziękując za przybycie do Polski i za stałe otaczanie jej swą opieką.

Odpowiadając, ks. kardynał Marmaggi wygłosił dłuższe przemówienie o akcentach politycznych, w którym zwrócił się do siedzącego obok generała Rydza-Smigłego, jako do następcy Marszałka Piłsudskiego, Wskrziesiciela Polski i zwycięskiego obrońcy zachodniego świata chrześcijańskiego pod nawałą bolszewicką.

Ks. Kardynał podniósł znaczenie armji w życiu każdego narodu, jako ostoi niezależności państwowej i porządku wewnętrznego. W gorących słowach życzył on gen. Rydzowi-Smigłemu, aby kontynuował wielkie dzieło pozostawione mu przez nieodżałowanej pamięci Marszałka.

Przemówienie legata papieskiego zrobiło na wszystkich obecnych, a zwłaszcza na przedstawicielach dyplomatycznych innych państw wielkie wrażenie.

Piloci hiszpańscy na Gordon Benett zabili pod Madrytem

Nieomal że w przeddzień zawodów o puchar Gordon Beenetta, nadeszła do Warszawy wiadomość o zaniechaniu startu przez zgłoszone już balony hiszpański i amerykański.

Balon hiszpański „14 de Abril” nie startuje z przyczyn natury wyższej. Oto balon został nadany przez rząd madrycki przesyłką kolejową. Tuż przed granicą francuską, przesyłka balonowa została zatrzymana przez oddział wojsk powstańczych. Balon został przez powstańców skonfiskowany. W ten sposób nie będzie on mógł brać udziału w zawodach.

Według niesprawdzonych dotąd wiadomości obaj lotnicy hiszpańscy, mający dokonać lotu na „14 de Abril” pp. Antonio Nunez i Jose Rocha zginęli w czasie bratobójczych walk pod Madrytem.

Odwołanie startu balonu amerykańskiego nadeszło w ostatniej chwili. Przyczyny nie zostały podane.

Żywot człowieka pocziwego w III Rzeszy.

„Deutsche allgemeine Zeitung” podaje ciekawy życiorys młodego Niemca w obecnych czasach. Przedstawia się on następująco:

W wieku lat 6 wstąpienie do „Jungvolk” (gdzie już odbywają się ćwiczenia wojskowe).

W 14 roku życia wstąpienie do Hitler-Jugend”.

W 18 roku życia ew. wstąpienie wzgl. powołanie do partji i do oddziałów szturmowych (S. A.).

W następnym roku obowiązkowa służba pracy. Po jej ukończeniu, w 20 roku życia, służba wojskowa, która trwa do ukończenia 22 lat. Studenci wyższych uczelni będą mogli rozpocząć studia dopiero w 22 roku życia.

Rozruchy głodowe na Ukrainie

Setki rozstrzelanych, tysiące aresztowanych chłopów. — Rozpaczliwa obrona przed odebraniem zboża.

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Odessy, że rozruchy głodowe na Ukrainie, mimo ogłoszenia stanu alarmu dla armii czerwonej, wzrasta z dniami każdym.

W okręgu Połtawy w czasie rabowania wojskowego magazynu przez ludność doszło do krwawego starcia między robotnikami, chłopami i żołnierzami czerwonej armii, w czasie którego 23 osoby zostały zabite, doszło ponownie do niepokojów.

Z pośród demonstrantów aresztowano około 200 osób.

Również w okolicy Konotopu kilkuset robotników i chłopów, którzy dawali wyraz swemu niezadowoleniu z powodu rekwiizycji wszystkich środków żywności przez czerwoną armię, aresztowano w czasie pracy i umieszczono w obozie koncentracyjnym.

Czeka ich surowy wyrok za udział w sabotażu.

Rozruchy głodowe rozprzestrzeniły się równocześnie na obszar północno-kaukaskiego Sowiecie, na okręgi Kursk i Saratow.

W Bielańsku nad Donem kilkuset robotników i chłopów napadło na komisarza czerwonej armii rekwiirującego żywność i dokonało nad nim samosądu.

Oddziały wojskowe wysłane na miejsce wypadku aresztowały ludność całych wsi z wiejskim sołtysiem na czele, a 18 osób, które stawiały opór zostało rozstrzelanych.

W Zelenkoje nad Dnieprem doszło do dramatycznych scen. W chwili gdy przybył oddział czerwonej armii, celem aresztowania mieszkańców, stawiających opór przy rekwirowaniu żywności, kilkaset osób usiłowało uciec z czołami przez Dniepr, wojsko zaś nie zważając na to, że wśród uciekających są liczne kobiety i dzieci, otworzyło na czołna ogień karabinowy.

W czasie wywołanej temi strzałami paniki wyrzuciły się dwa czołna i 40 osób znalazło śmierć w falach Dniepru.

Związek Młodzieży Wiejskiej przy boku gen. Rydza-Smigłego.

WARSZAWA. W Warszawie odbyły się obrady zarządu głównego Związku Młodej wsi, na których powzięto szereg uchwał, obrazujących stosunek młodzieży wiejskiej do najpilniejszych zagadnień gospodarczych i politycznych. Na zakończenie obrad uchwalono rezolucję, która stwierdza, iż Zw. Młodzieży Wiejskiej stać będzie przy boku Naczelnego Wodza gen. Rydza-Smigłego, wcielając w czyn wskazania Marszałka Piłsudskiego.

Rewolucję w garnizonie warszawskim pragnęli wywołać komuniści

WARSZAWA. Przed Sądem Apelacyjnym toczył się wielki proces komunistyczny. Oskarżeni na czele z inż. Pinkusem Finderem tworzyli zespół redakcyjny, opracowujący wydawnictwa wyrotowe, które następnie kolportowali w wojsku i wśród poborowych. Finder prowadził akcję zmierzającą do wywołania rewolty w garnizonie warszawskim w lutym. W I-szej instancji oskarżeni skazani zostali na kary od 12 do 2 lat więzienia.

Skrzynka z ametystu

POWIEŚĆ

1

I. Flakonik z jedną kroplą.

Był to wieczór przed ślubem. Lubo nie ja, lecz Sinclair miał zostać szczęśliwym ulubieńcem, czułem się dla słusznych powodów silnie podniecony, a nie mogąc znieść dłużej gorąca cali bilardowej, wyszedłem na werandę, aby sam w samotności wypalić cygaro w świetle księżyca, odbijającego swe promienie w wodach sąsiedniego morza.

Odczułem trudną do wyśłowienia, lubo pełną zachwyty rozkosz. Tę poobiedzia maleńka rączka spoczęła w mojej dłoni krótką chwilę dłużej, niżeli wymagały okoliczności. Jakkolwiek małoznaczącym wydawać się może podobne wyróżnienie dla tych którzy nie znają Doroty Camerden, dla mnie, śledzącego pilnie delikatność jej uroku i dumę charakteru, było to znakiem, że w tajemnicy trzymana miłość moja miała być odwzajemnioną.

Wyciągnąłem stąd różne pomyślnie wnioski na przyszłość, zestawiając tę godzinę pełną błogich nadziei z doświadczeniami dawniej wątpliwościami i niepokojem, gdy naraz wszedł na werandę Sinclair.

Wydawał się chmurny, zmieszany, nie jak powinien, zdaniem moim, wyglądać człowiek przed obrzędem zaślubin z kobietą, dla której zdawał się żywić namiętne uczucie; pamiętając

165000 chłopów i dziewcząt w szeregach harcerstwa w Polsce.

Główny Urząd Statystyczny opracował dane, dotyczące niektórych stowarzyszeń oświatowo-kulturalnych w Polsce w roku ubiegłym. Jak wynika z tego zestawienia, Polska Macierz Szkolna liczyła w roku ub. 280 szkół, grupujących 21.000 członków; P. M. S. prowadziła 211 szkół, do których uczęszczało 12.000 dzieci i młodzieży, oraz utrzymywała 783 biblioteki i czytelnie, z których korzystało 49.000 czytelników. — Towarzystwo Szkoły Ludowej liczyło 447 kół i 33.000 członków; do 71 szkół i przedszkoli uczęszczało 3.000 uczniów, na 186 kursów 6.000 uczniów, liczba bibliotek i czytelni wynosiła 3.596, liczba czytelników 51.000. Towarzystwo Czytelni Ludowych prowadziło 317 szkół (18.000 uczniów) oraz utrzymywało 1.510 bibliotek (91.000 czytelników). Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego posiadało 8.000 członków w 177 oddziałach.

Związek Harcerstwa Polskiego dzieli się na organizację harcerzy i organizację harcererek. Liczba hufców męskich wynosiła 279, liczba harcerzy i zuchów 193.000, liczba obozów i kursów 1.286, udział w nich wzięło 87.000 osób. Do 233 hufców żeńskich należało 62.000 harcererek i zuchów obozów i kursów urządzono 239 (17.000 uczestniczek). Związek Strzelecki utrzymywał 120 domów strzeleckich, 3.917 i 2.836 bibliotek i czytelni; Centralny Związek Młodej Wsi posiadał 149.000 członków w 255 kołach.

Ojciec św. wystąpi przeciw czerwonemu barbarzyństwu w Hiszpanji.

RZYM. Ojciec św. ma zamiar przyjąć niebawem na uroczystej audjencji w Castel Gandolfo wszystkich biskupów hiszpańskich, którzy znaleźli schronienie we Włoszech.

Ojciec św. ma zamiar wygłosić oświadczenie na temat okrucieństw i niszczenia kościołów i klasztorów w Hiszpanji. Po powrocie Ojca św. do Watykanu odbędzie się w bazylice św. Piotra ceremonia ekspjacyjna w obecności całego świętego kolegium.

Według dotychczasowych obliczeń ofiarą hiszpańskiej wojny domowej padło ponad 6 biskupów. Spalonych względnie zniszczonych zostało przeszło 120 klasztorów.

Nowe drogi na Pomorzu połączą morze z resztą kraju.

Rozwój komun. kołowej przez Pomorze z południa na północ stworzył potrzebne zbudowania arterij komunikacyjnych, łączących morze z zapleczem kraju, w szczególności Warszawę z Gdynią.

Plan rozbudowy dróg pomorskich opracuje i realizuje Starostwo Krajowe w porozumieniu z Urzędem wojewódzkim, finansuje go zaś w 90 procentach Fundusz Pracy.

W roku bieżącym ukończono budowę drogi wojewódzkiej Nowa Karczma — Egiertowo i oddano ją do użytku publicznego.

Długość nowej drogi wynosi około 14 km Ogólny koszt budowy wynosi 850.000 zł.

W budowie dalsze odcinki nowych dróg wojewódzkich mianowicie: Warlubie — Zeligoszcz oraz Tleń — Stara Kiszewa o łącznej długości ok. 80 km.

Odcinki te są fragmentami 2 arterij komunikacyjnych mianowicie: pierwszy — drogi Warszawa — Grudziądz — Gdynia, drugi drogi Poznań — Gdynia.

jednak, że miał różne kłopoty, wynikające z jego osobistego położenia, nie odnoszące się do stosunku z narzeczoną, paliłem w dalszym ciągu cygaro, póki Sinclair nie położył mi rękę na ramieniu i nie domyśliłem się, że chodzi tu o rzecz ważną.

— Chcę ci coś powiedzieć — szepnął. — Usunij się w ustronne jakie miejsce, gdzieby nam nie przeszkadzano.

— Masz nową przeszkodę? — pytałem raczej z ciekawości, niżeli z obawy. — Nie widziałem cię nigdy tak zgnębionym. Czyżby stara ciotka w ostatniej chwili...

— Cicho! — zawołał, popierając tę prośbę wymownym ruchem. — Mały pokój nad bramą pustą. Chodź za mną.

Rzucając z żalem popiero co zapalone cygaro, spełniłem jego żądanie. Domyślałem się, co sprawiło mu kłopot: przyszła oblubienica, Albertyna, była młodą, zaledwie dorosłą, piękną dziewczyną, trochę zamkniętą w sobie, jakby nieufną, co przypisać należało warunkom jej wychowania i hołdom, składanym nagle osamotnieniu, jeśli nie zaniedbywanemu dziecku.

Nie było to jej winą, miała za opiekunkę — niestety, podobnie jak i kochana przezemnie Dorota — starą ciotkę, prawdziwą Gorgonę. Ta ciotka musiała jutrzyszemu panu młodemu powiedzieć coś przykrego, on zaś skory do obrażania się — skorszy odemnie — odpowiedział jej prawdopodobnie w sposób zadrażniający wzajemny ich stosunek. Gdy Sinclair i jego rodzina byli już zebrani, pani Armstrong

Jak powstańcy zniszczyli 21 samolotów.

PARYŻ. W związku z niedawnym naloem eskadry powstańczej na Madryt, przyczem bombardowane zostały oba lotniska madrydzkie, donoszą z Lizbony że lotnicy powstańcy zdołali zniszczyć 21 nowych samolotów rządowych, wśród których znajdowały się sprowadzone z Francji aparaty najnowszej typu.

Dzienniki portugalskie podkreślają nadzwyczajną sprawność wywiadu powstańców, którzy niezwłocznie po przybyciu transportu samolotów mieli onim wiadomość i wykonali swój atak zaledwie w 20 minut po zarysowaniu się samolotów rządowych, których nie zdołano nawet jeszcze umieścić w hangarach.

Wyrównanie wszelkich nieporozumień.

„Wieczór Warszawski“ omawiającą sprawę wyjazdu gen. Rydza-Smigłego do Paryża pisze m. innemi.

„Z paryża nadchodzą informacje, że jest życzeniem zarówno francuskiego min. obrony narodowej, którem kieruje p. Daladier, jak i mia. spraw zagr., na którego czele stoi p. Delbos, ażeby zostały wszelkie nieporozumienia, jakie w ciągu ostatnich lat zarysowały się między Francją a Polską. Takie też życzenia ze strony Polski towarzyszą odjeżdżającemu dziś do Paryża wodzowi naszej siły zbrojnej“.

Huragn na Bałtyku koło Wielkiej Wsi

5 motorowych katarów zatopionych Wielka Wieś. W ubiegłą środę rozpoczęła się na Błtyku huraganowa burza przy wietrze północnym.

Morze w porcie rybackim w Wielkiej Wsi zatopiło 5 motorowych katarów, stojących na prowizorycznej konstrukcji palowej i uszkodziło niemocowaną kamieniami część mola.

Yacht „Temida“ znajdujący się w porcie, na skutek zerwania kotwicy wyrzucony został na brzeg.

Robotnicy zabezpieczają materiał znajdujący się w porcie. Skody są poważne.

W ostatnich godzinach daje się zauważyć pewne złagodzenie gwałtowności huraganu.

W szale mordowania.

Egzekucje w obu obozach.

PARYŻ. Egzekucje w Madrycie i Barcelonie nie ustają.

Również powstańcy masowo rozstrzelują przeciwników.

W Burgos rozstrzelano deputowanego narodowca Leizaola za zdradę, polegającą na tem iż oświadczył, że „powstańcy lepiejby zrobili, gdyby poddali się, bo i tak skończy się walka ich kapitulacją“.

Powstańcy rozstrzelali też deputowanego Elisco Cuadrado Garcia członka frakcji lewicy republikańskiej.

Wojska rządowe aresztowały w Funtarabia b. ministra Cesara Jalon.

W Madrycie rozstrzelani zostali generałowie Gazo i Gallego. Pierwszy z nich należał do rządu gen. Primo de Rivera.

Rozstrzelano również deputowanego Caniete z grupy Gil Roblesa.

W więzieniu madryckim, gdzie przebywają faszystyci, aresztowani w stolicy wybuchł gwałtowny pożar. Na miejsce wysłano oddziały straży pożarnej oraz szturmówki milicji ludowej. Wydano szereg zarządzeń celem uniemożliwienia ucieczki więźniów.

zaządała, iżby uroczystości weselne odbywały się w jej nowym, otwartym na ten cel domu, co nie zgadzało się z życzeniami oblubienicy.

Znalazł się jednak z nim w małym, jasno oświetlonym pokoiku, uznałem, że należy nie lekceważyć tego, co powie, gdyż oczy jego, świecące radośnie podczas obiadu, zaciągnęły się mgłą smutku, a całym zachowaniem zdradzał niezwykle u niego rozdrażnienie nerwowe.

— Walterze! — wyjąkał — zaszedł nieprzewidziany wypadek. Możesz mieć poczytywać za szelenca, dałby Bóg, iżbym nim był rzeczywście, ale... ja się lękam.

Po dłuższej chwili, jakby zbierając odwagę, dodał:

— Opowiem ci o całej zajście; osądzisz, czy wagę do niego przywiązywać wypada. Na własny sąd w tym względzie zdobyć się nie mogę; wątpię, czybyś i ty to potrafił na moim miejscu.

— Nie błądź po manowcach i mów o eo chodzi.

Rzucił na mnie spojrzenie pełne głębokiego smutku, a przysuwając się bliżej, lubo nas nikt nie słuchał, szepnął mi do ucha:

— Zgubiłem flakonik, zawierający najgwałtowniejszą, jaka istnieć może truciznę; tajemniczy wyrób wenecki, który byłem tak nierozsądny i pokazałem panom dla tego, że skrzyńeczka, mieszcząca flakonik, jest ślicznym okazem sztuki jubilerskiej; nietylko smak — sam zapach niebezpiecznego płynu może pozabawić życia.

C. d. n.

Spęd bekonów w Nowemmieście!

Następny spęd bekonów w Nowemmieście odbędzie się w dniu 7 września 36 r. o godz. 6 rano. Zgłoszenia należy nadsyłać do Instruktoratu hodowlanego najpóźniej do dnia 3. IX. 36 r. Niezgłoszone sztuki nie zostaną na spędzie odebrane.

(—) Bolesław Grochowski Instruktor Hodowli.

Urzędowanie Instruktora Hodowlanego Pom. Izby Roln.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe komunikuje, że Instruktor Hodowli Pomorskiej Izby Rolniczej (PIR.) p. Grochowski urzędować będzie w każdy drugi poniedziałek (podeczas spędów bekonowych) pomiędzy godz. 11-tą w biurach Tow. Roln. Pow. w Nowemmieście i Lubawie. W czasie swego urzędowania załatwiać będzie sprawy związane z produkcją i odstawą świń bekonowych.

T. R. P.

Kronika.

Nowemiasto, dnia 31 sierpnia 1936 r.

Poniedziałek Rajmunda, Paulina
Wtorek Bronisławy Idziego
Środa Stefana.

Śniega: wachód o godz. 4.34 zachód o godz. 18 17

Rejestracja pojazdów mechanicznych.

Wojewódzka komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych urzędować będzie w Toruniu w dniach 7 i 21 września br. od godz. 8 do 13.

Zakup zboża przez wojsko.

Poniżej podajemy Panom Prezesom Kółek Rolniczych pismo Szefostwa Intendencji O. K. VIII w sprawie zakupów zboża przez wojsko.

Szefostwo Intendencji O. K. VIII.

Nr. 510-62/36 K. Z. I. II.

Toruń, dnia 20 sierpnia 1936 r. Do
Zakup zboża u producentów w okr. Tow. Roln. Powiat.
budż. 1936/37. w Nowemmieście

Zawładamiam że we wrześniu br. rozpoczynam zakup owsa i żyta na potrzeby wojska.

Zakupu żyta i owsa dokonuję na warunkach giełdy zbożowej w Bydgoszczy.

Zboże musi być dojrzałe, suche i zdrowe, pochodzące z ostatniego zbioru, wolne od stęchlizny i szkodników zbożowych. Obecność wołka zbożowego jest niedopuszczalna w/g standardów giełdy bydgoskiej ciężar gotówkowy wynosi narazie: dla żyta 705 gl. — dla owsa 451 gl.

- Zanieczyszczenia:
- dla żyta 3proc. — przy czym domieszki pszenicy nie zalicza się do zanieczyszczeń;
  - dla owsa 3 1/2 proc. — sbechych ziarn zbożowych i pastewnych — za wyjątkiem łubinu — do 5proc. nie zalicza się do zanieczyszczeń.
- Ze względu na miejsce odbioru będą zakupowały:
- z y t o:
  - franco magazyn Składowcy Mat. Int. w Toruniu i Bydgoszczy,
  - franco- loco wagon stacji odbiorczej Bydgoszcz.

2. O w i e s:

- franco magazyn Składowcy Mat. Int. w Toruniu i Bydgoszczy, (ew. magazyn oddziałów w Grudziądzu, Chełmnie, Starogardzie, Inowrocławiu i Włocławku;
- franco- loco wagon stacji odbiorczej miejscowości wykazanych pod a).

Przy zakupie zboża franco loco wagon na stacji odbiorczej ew. przewóz odbywa się na podstawie wojskowego listu przewozowego, przy czym transport opłaca kupujący, potrącając przypadającą należność w.g. taryfy kolejowej normalnej z rachunku sprzedającego.

Zapłata za dostarczone zboże będzie uskuteczniata przez Szef. Ids. O. K. VIII codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach od 8-12, na podstawie protokołu odbioru i rachunku sprzedającego.

Względem zrzeszeń producentów sprzedających zboże dla wojska będą stosować następujące ulgi:

- 1) Pierwszeństwo w nabyciu otrąb żytnich sprzedawanych przez Składowcy mat. int. w Bydgoszczy po cenach przeciętnie ustalonych,
- 2) Przy dostawach wagonowych będą w pewnych wypadkach udzielał na podstawie wtorników listów przewozowych zaliczek do 60 proc. wartości załadowanego zboża. W tym wypadku wagon pełny musi być wazonny na stacji załadowczej na koszt sprzedającego.

W sprawach sprzedaży zboża, proszę zwracać się osobiście lub telefonicznie do Szefostwa Intendencji O. K. VIII, koszar Piłsudskiego telefon centrali DOK. VIII. Nr. 11-51, telefon wewn. 115 w dni powszednie od godz. 9 do 13 (w soboty od 9-12).

Szef Intendencji O. K. VIII.

(podpis nieczytelny)

O pomoc dla dotkniętych huraganem!

Z ramienia Powiatowego Komitetu Niesienia Pomocy Ofiarom Huraganu odbędzie się w pierwszych dniach września zbiórka domowa, której podjęła się Łaskawie Rodzina Policyjna.

Z uwagi na konieczność przyjęcia z pomocą najbliższym sąsiadom z pobliskich powiatów dotkniętych klęską żywiołową zwracam się do miejscowego społeczeństwa z uprzejmą prośbą o zadeklarowanie choćby niewielkich datków na ten cel.

Pamiętajmy, że to co spotkało naszych sąsiadów wczoraj może nas spotkać jutro.

Nowemiasto n/Drw., dnia 29. VIII. 1936 r.

(—) Wachowiak Burmistrz.

Pożar kuźni.

Nowemiasto. Ubiegłej nocy wybuchł pożar w kuźni p. Maxa Kleina położonej przy ulicy Przemysłowej. Zaalarmowanie straży pożarnej utrudniała okoliczność niedziałania syreny. Do czasu przybycia straży gaszono więc ogień wiadrkami przy pomocy sąsiadów. Przybyła straż zdołała pożar w krótkim czasie zlokalizować.

Szkody wyrządzone przez pożar są dość znaczne, gdyż prócz dachu, który strawił ogień, oraz spalenia niektórych urządzeń wewnętrznych kuźni, w czasie akcji ratunkowej uległo zniszczeniu mieszkanie. Straży pokryje ubezpieczenie. Przyczyny pożaru narazie nie ustalono. Istnieje przypuszczenie, iż pożar powstał od mniejszego wyładowania atmosferycznego, które towarzyszyły w tym czasie przechodzącej burzy.

Czas najwyższy

pomyśleć o odnowieniu abonamentu „GŁOSU LUBAWSKIEGO” na m-c wrzesień
Abonament miesięczny tylko 1 złoty.

Przełożenie terminu kwesty ulicznej.

Lubawa. Z powodów od nas niezależnych zmuszone jesteśmy kwestę uliczną odłożyć na czas późniejszy. Zarząd Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Lubawie.

Pożar stogu.

Lubawa. Dnia 26 sierpnia br. powstał w Zielkowie pożar w stogu słomy, należącego do p. Szulca Władysława. Przyczyny pożaru dotąd nie ustalono.

Na gruzach gimnazjum państwowego powstaje Gimnazjum Miejskie.

Lubawa. W dniu 20 sierpnia br. na posiedzeniu Rady Miejskiej, któremu w zastępstwie burmistrza p. Wojciechowskiego, bawiącego na urlopie, przewodniczył wiceburmistrz p. Fr. Jankowski rozpatrywano sprawę utrzymania Gimnazjum Miejskiego i powiększenia go o dwie klasy nowego typu t. j. III i IV-tą, gdyż I-sza była czynna już w ubiegłym roku szkolnym. Niemalże jednak kłopotu miała Rada Miejska z wyznaczeniem lokalu szkolnego, bowiem gmach po byłej Szkole Wydziałowej przy ul. Poznańskiej, w którym pierwotnie zamierzano ulokować Gimnazjum Miejskie, nie odpowiada nowoczesnym wymogom szkoły i uruchomienie w nim gimnazjum mogłoby nastąpić jedynie pod warunkiem przebudowy tegoż gmachu, co jednak stanowiłoby dla miasta koszt kilku tysięcy złotych. Z uwagi na to Zarząd Miejski poczynił starania w Urzędzie Wojewódzkim o udzielenie miastu zezwolenia na umieszczenie Gimnazjum Miejskiego w gmachu po byłym progimnazjum państwowym, który to gmach miasto zamierza korzystnie nabyć w własność. Urząd Wojewódzki zgodził się na wydzierżawienie miastu tegoż gmachu, ustalając opłatę dzierżawy miesięcznej na 184,50 zł, przy czym zawarta umowa dzierżawna obowiązywałaby do czasu dojścia do skutku kupna. Jednocześnie Urząd Wojewódzki polecił Zarządowi Miejskiemu stawić wniosek o umorzenie opłaty dzierżawnej.

Odnosnie organizacji Gimnazjum Miejskiego wyczerpujących wyjaśnień udzielił obecny na posiedzeniu pan kurator Wolbek, dyrektor tegoż Gimnazjum. Istniejące od roku Gimnazjum Miejskie w Lubawie, którego organizację podjął się obecny jego dyrektor p. kur. Wolbek, ma wszelkie dane ku temu, aby istnieć, rozwijać się i wychowywać młode pokolenie nie gorzej, niż to czyniło Gimnazjum Państwowe, które w ciągu sześćdziesięciu lat swego istnienia wychowało kilka pokoleń zacnych obywateli naszego powiatu. Cóż należałoby, by pozostawić je na wysokim poziomie, by w dowód uznania swych zasług mogło ono uzyskać prawa szkół państwowych. Wiadomem jest, że poziom szkoły, a wraz z nim i szanse uzyskania praw, zależy od ustępujących trzech czynników: 1. lokalu szkolnego i urządzeń szkolnych, 2. grona nauczycielskiego, i wreszcie 3. materiału uczniowskiego. Zdaniem p. kur. Wolbeka, na gmach szkolny najbardziej nadaje się gmach po byłym progimnazjum państwowym. W i z y t a t o r Ministerstwa, który w roku ubiegłym będąc w Lubawie wyraził się, że gmach taki mógłby z powodzeniem stać nawet w Warszawie. Urządzenia szkolne — pomoce naukowe i inwentarz nabyliśmy w dostatecznej ilości jeżeli nie w ciągu jednego roku, to w ciągu lat kilku; Rada Miejska przyznała już na ten cel kredyty, a jej jedynomyślnie stanowisko i zyczeliwe stanowisko Władze nadzorczych pozwalają mieć nadzieję, że kredyty na utrzymanie szkoły, nie przekraczające zresztą zdolności płatności miasta, znajdą się i nadal. O grono nauczycielskie w dzisiejszych czasach nie trudno, ludzi o bardzo wysokich kwalifikacjach moralnych i fachowych znaleźć w każdej chwili można, czego dowodem niech będzie fakt, że w odpowiedzi na ogłoszenie w piśmie o poszukiwaniu sił nauczycielskich zgłosiło się aż 100 osób z bardzo dobrymi kwalifikacjami. Z tych kandydatów wybrano 4. Będzie to, oprócz dyrektora i 3a. prefekta, quorum grona nauczycielskiego Gimnazjum. Pozostaje czynnik trzeci — materiał uczniowski. Liczba uczniów wszystkich trzech klas wynosić będzie około 60. Dotąd tyłu się zgłosiło, jest jednak nadzieja, że zanim rozpocznie się rok szkolny zgłosi się jeszcze 10 uczniów. Wyjątkowo dużo zgłosiło się jak dotąd do klasy III, bo aż 31. Im więcej będzie młodzieży w Gimnazjum Miejskim tem więcej będzie środków materialnych na zakup potrzebnych pomocy naukowych i pozyskanie sił nauczycielskich, a tylko te czynniki decydują o wartości szkoły gdy one spełnione będą, władze nie odmówią nadania praw szkół państwowych.

Po wysłuchaniu wyczerpujących wyjaśnień p. kur. Wolbeka, Rada Miejska jednogłośnie uchwaliła uruchomić Gimnazjum Miejskie w gmachu przy ul. Gdańskiej nr. 25 i jednocześnie zawrzeć umowę dzierżawną z Urzędem Wojewódzkim oraz stawić wniosek o umorzenie należności dzierżawnej, a gdyby umorzenie nie nastąpiło, odłożyć płacenie dzierżawy od ceny kupna gmachu.

Nie sierzmy więc paniki, nie podrywajmy zaufania do własnej placówki, która jest nie tylko szkołą, umożliwiającą nam kształcenie naszych dzieci na miejscu, ale jest też i placówką kulturalną i gospodarczą, która decyduje o bycie i rozwoju naszego miasta. Pamiętajmy, że każdy uczeń (uczennica) wysłany z Lubawy do innego gimnazjum, umniejsza szanse Gimnazjum Miejskiego na zdobycie jego praw, a temsamem podrywa jego byt.

Do Chórów Kościelnych.

TYLICE. Z powodu kiermaszu, który odbędzie się w Nowemmieście dnia 6 września odkładamy „Dzień Pieśni” w Tylicach o tydzień później. Odbędzie się przede w niedzielę dnia 13 września

Cześć Pieśni!

ZARZĄD Chóru kościelnego.

Z dalszych stron.

7 miesięcy więzienia i 3.000 zł. grzywny
Kara na smuglera dewiz z Gdyni.

Sąd Okręgowy w Gdyni skazał przemysłowca gdyńskiego Rygajo-Prusaka na 7 miesięcy więzienia i 3000 zł. grzywny za popełnione przestępstwo dewizowe.

Szkoły mają unikać zmian podręczników.

Ministerstwo WR i OP wydało okólnik na nowy rok szkolny, zalecający, by kierownictwa szkół powszechnych i średnich wybierały nowe podręczniki tylko wówczas, gdy dotąd używane nie figurują w spisach podręczników dozwolonych, bądź gdy nakład ich został wyczerpany.

Wogóle zaś ze względu na stan finansowy rodziców należy unikać zmian w podręcznikach szkolnych.

Rygalo-Prusak, który w dniu 23 bm. usiłował przemycić schowane w motorze własnego samochodu 400 zł. przychwycony został na granicy W. M. Ggańska.

**Zamiast siebie zabiła solitera
Pieprz powrócił zdrowie niedoszłej
samobójczyni.**

Kartuzy. Zatrudniona w charakterze pomoce domowej u jednego ze sklepikarzy w okolicach Kartuz na Kaszubach 17-letnia Anna Milke, od dłuższego czasu zdradzała objawy melancholji a nawet rozstrojenia nerwów.

Ostatnio dziewczyna mówiła do swych znajomych że nie widzi celu w życiu i że popełni samobójstwo.

Pewnego dnia desperatka zabrała ze sklepu swego chlebobdawcy pół kilograma sproszkowanego pieprzu i cały ten ładunek przy pomocy opłatków i wody skonsumowała.

W oczekiwaniu śmierci dziewczyna napisała list, wyjaśniając powody rozpaczliwego kroku. Jako przyczynę niechęci do życia podała zły stan zdrowia.

Śmierć jednakże nie nadechodziła. Przyszło natomiast szalone pragnienie i piekący ból w przewodach pokarmowych.

Na jęki dziewczyny nadsiedli domownicy, którzy zawezwali lekarza.

Po wypompowaniu żołądka lekarz stwierdził, że wskutek pieprzu stracił życie ogromny bo 16-metrowy soliter, który dziewczynę gnębił i był powodem jej niechęci do życia i rozpaczliwego kroku.

Z wyjątkiem lekkiego podrażnienia jelit, niedoszła samobójczyni nie poniosła żadnego szwanku na zdrowiu i powrócił jej humor.

Zbiegły więzień zastrzelił policjanta.

Z więzienia w Białej Podlaskiej uciekł wczoraj po przepitowaniu krat w celi, 24-letni Bolesław Samoszuk, stolarz, odsiadujący dwuletnią karę więzienia.

Policja otrzymała poufne wiadomości, że zbieg ukrywa się w okolicach Międzyrzecza.

Wkrótce potem posterunkowy Jan Krupa zatrzymał w Międzyrzeczu, podejrzanego mężczyznę, żądając aby się wylegitymował.

Zarzymany sięgnął do kieszeni, byłskawicznym ruchem wyciągnął rewolwer, i celnym strzałem położył policjanta trupem na miejscu. Więźnia-mordercy dotychczas nie schwytano.

446.000 pracowników zatrudnia Państwo.

W administracji państwowej zatrudnionych jest 255.000 pracowników, wśród których jest sto tysięcy niższych funkcjonariuszów, łącznie z podoficerami.

W monopolach, przedsiębiorstwach państwowych, zakładach i funduszach pracuje 191.000 osób, czyli razem 446 000.

W porównaniu z poprzednim rokiem budżetowym liczba zatrudnionych przez państwo wzrosła o 6000.

Kadry pracowników administracji powiększyły się o tysiąc osób, przedsiębiorstw i monopolu o pięć tysięcy.

Liczba nauczycieli utrzymuje się na poziomie ubiegłego roku i wynosi 77.000 osób.

Kiedy nastąpi ogłoszenie uchwał Synodu plenarnego?

Kat. Ag. Prasowa donosi: W związku z licznymi zapytaniami w sprawie uchwał Synodu plenarnego, komunikują że zbiór praw, uchwalonych na Synodzie plenarnym w Częstochowie zostanie ogłoszony i obowiązywać będzie w Polsce dopiero po rozpatrzeniu i zatwierdzeniu przez rzymską Kongregację Soborów.

Wielkie manewry sowieckie nad granicą Polski.

MOSKWA. Wielkie manewry jesienne armji czerwonej odbędą się w tym roku na Białorusi.

Sztab główny znajdować się będzie w Smoleńsku.

Jednocześnie paniki z wielkimi manewrami, które rozpoczynają się na początku września, odbędą się na terytorjum Rosji mniejsze manewry wszystkich wojsk lądowych lotniczych i morskich.

Bunt głodnych na Ukrainie.

RYGA. W Połtawie (na Ukrainie) tłum włościan napadł na magazyny wojskowe i rozgrabił znajdujące się tam zapasy żywności. Gdy kierownik magazynu zaalarmował wojsko, wywiązała się prawdziwa bitwa między żołnierzami a napastnikami. W walce tej zabito 23-eh robotników i chłopów, a raniono z górą 50.

Poważne zamieszki na podobnem tle wydarzyły się również w okolicach Konotopu, gdzie władze wojskowe zarekwirowały w s y s t e m i e środki żywności.

Ruch Towarzystw.

Nowemiasto W środę 2-go września o godz. 5-tej po południu w lokalu Ochronki odbędzie się miesięczne zebranie Stow. Pań. Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Zarząd.

„Bolszewicka Hiszpanja największym nieszczęściem dla świata“.

Gen. Franco naczelny wódz armji narodowej oświadczył, wedle doniesień z Sewilli, w wywiadzie prasowym, że skutkiem zbombardowania Madrytu przez lotników powstańców, stracił rząd madrycki dotychczasową pewność siebie. Całe grupy oficerów wojsk rządowych m. i. jeden z generałów przeszły już na stronę armji narodowej.

Nie mogę — mówił w dalszym ciągu gen. Franco — ustalić dokładnej daty, ale to wiem z pewnością, że wkrótce będę w Madrycie. Gdybyśmy niebyli w czasie uderzyli, to bez wątpienia utonąłaby Hiszpanja w ciągu trzech miesięcy w naszej własnej krwi.

W łonie hiszpańskiego Frontu Ludowego dominują anarchiści. Na czele ich stoi pewien mężczyzna, trzymający się ciągle w ukryciu. Jego nazwisko brzmi Nin i to jest wszystko, co o nim wiem.

Gen. Franco zaprzeczył następnie twierdzeniom, jakoby armja narodowa pragnęła na stałe zdobyć władzę w Hiszpanji. Armja narodowa będzie rządzić tak długo w Hiszpanji, dopóki nie przywróci autorytetu w państwie, oddając następnie władzę w ręce czynników kompetentnych.

Kościółowi przywrócimy takie stanowisko, jakie posiada we wszystkich krajach cywilizo-

wanych. Dziewięćdziesiąt procent Hiszpanów jest katolikami.

Nie wierzę — zakończył rozmowę gen. Franco, aby z powodu Hiszpanji wybuchnąć mogła wojna europejska. To jedno jest pewne, że narodowa Hiszpanja potrzebna jest dla utrzymania pokoju w Europie i że bolszewicka Hiszpanja mogłaby stać się dla świata największym nieszczęściem.

Z pobytu Gen. Gamelina w Polsce. Pan Prezydent Rzplitej wręcza gen. Gamelinowi wielką wstęgę „Polonja Restituta“.

Zmniejszenie przyrostu ludności w Polsce.

Główny urząd statystyczny opublikował świeżo dane, dotyczące małżeństw, urodzenia i zgonów za ostatnie 12 lat. Z danych tych wy-

nika, że urodzeń żywych w r. 1924 — było 1.000.1 tys. w r. 1930 — 1.020,8 tysięcy i w 1935 — 876.7 tys. Promille urodzeń żywych zmniejszał się stopniowo i spadł do 26,1 w 1935 r.

Zmniejszenie przyrostu naturalnego w r. 1935 w porównaniu z r. 1924 wynosi 1,25 procent, mimo znacznego spadku śmiertelności, przyczem zmniejszenie to rozpoczyna się systematycznie od 1931 r.

PROGRAM RADJOWY.

Warszawa — wtorek 1 IX.

6.30—8.00 Aud. poranna 12.03 Skrzynka roln. 12.18 Dzień połudn. 12.23 Koncert 15.30 Wiad. gosp. 15.45 Słuchowisko dla dzieci 16.15 Piosenki Tranc. 16.40 Zespół salonowy 17.20 Koncert 17.50 Pogadanka 18.05 Koncert reklam. 19.00 Aud. z wystawy radiowej 20.30 Co mówią cudzoziemcy o Polsce 20.47 Dzień. wiecz. 21.00 Koncert 21.30 Sonata 22.15 Lekkie piosenki 23.00 Muzyka tan.

Warszawa — środa 2 IX.

6.30—8.00 Aud. poran. 12.05 Płyty 12.18 Dziennik połud. 15.30 Wiad. gosp. 15.45 Pogad. dla dzieci 16.00 Koncert 16.45 Odczyt 17.00 Koncert 17.50 Feljton 18.15 18.50 Pogadanka 19.00 Aud. z Wystawy Radiowej 20.30 Skrzynka techn. 20.45 Dzień. wiecz. 21.00 Nasze pieśni 21.30 Recital fortep. 22.15 Muzyka tan.

Toruń — wtorek IX.

6.00—6.33 Aud. poran. 12.05 Skrzyżka roln. 14.30 Płyty 16.00 Utwory symfon. 18.00 Feljton 18.10 Płyty 18.30 Kone. reklam.

Toruń — środa 2 IX.

6.00—6.33. Aud. poran. 12.03 pog. roln. 12.23 Kone. 14.30 Płyty 16.00 Koncert 18.00 Pog. krajozn. 18.25 Życie kulturalne Pomorza 18.30 Kone. reklam. 22.15 Muzyka taneczna.

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemiejście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemiejście n. Drw.

ZAPROSZENIA

ŚLUBNE

wykonuje

solidnie i terminowo

Drukarnia B. Miłoszewski, Nowemiejście Rynek 19.

Na nowy rok szkolny

polecam najtaniej zeszyty, bruljony, ołówki, obsadki, pióra, cyrkle, kredki, farbki, atramenty, TEKI, TORNISTRY, PIORNIKI i t. d.

Wielki wybór wiecznych piór po niskich cenach

Polecam: druki, zaproszenia weselne, pieczątki, przyjmuję książki do oprawy

Aug. Małyszewski - Lubawa Gdańska 1.

Drukarnia, skład artyk. piśmiennych i przyb. szkolnych

Potrzebna słuźąca z dobrem gotowaniem od zaraz

M. Konkolowa
zł. Nowemiejście ul. Szkol. 6

Czeladnik młynarski

potrzebny od 1 września
Młyn Biedaszek
poczta Skarlin

UWAGA!

Reperacje zegarmistrzowskie i jubilerskie fachowo, tanio i solidnie wykonuje brat mój egzaminowany zegarmistrz i jubiler.

Również fachowa naprawa wszelkich aparatów fotogr. oraz maszyn do pisania wszystkich systemów.

Polecam obrączki ślubne para już od 2 zł. oraz najnowszą biżuterję

Gorąco proszę o łaskawe poparcie przedsiębiorstwa sierot.

Zofja Ciszewska - Nowemiejście

Rynek 21 — Narożnik kościelnej.

Pokój umebłowany

z utrzymaniem lub bez od zaraz do wynajęcia
B. Wasielewska
Nowemiejście Tylicka 5

Świeżo kiszona kapustę

i ogórki

poleca

Juljan Chętkowski

Kościuszki 17.

Przyjmuję

U C Z N I na stancję

Perszkowa

Nowemiejście ul. 19 stycznia.

Polecam

Chleb

Steinmetza i Grahama

w cenie 35 groszy

Fr. Chmurzyński

Cukiernia-Piekarnia

Nowemiejście

Nawozy sztuczne jak:

Kanit, Sól Potasowa Tomasyne i Supertomasyne, Mączkę Fosforytową, Superfosfat, Azotniak granulowy i mielony.

poleca

„ROLNIK“

Spółdzielnia roln-handlowa

LUBAWA, tel. 39 NOWEMIEJŚCIE tel. 49

RYBNO tel. 5

Przyjmuję jeszcze dziewczynki szkolne na stancję

M. Heldtówna

Nowemiejście ul. Lipowa

Pokój umebłowany

z całodziennym utrzymaniem lub bez od 1 IX. 36. do wynajęcia

Spelchertowa
ul. Kościuszki

Wszelkie podręczniki Szkolne

na nowy rok szkolny.

POLECAMY:

Zeszyty, Bruljony, Bloki rysunkowe, Ołówki, Cyrkle, Obsadki, Pióra, Gumki, Kredki, Farbki, Pendzelki, Atramenty, Piórnik i skórzane i drewniane, Tornistry = = = =
po cenach najniższych w wielkim wyborze

Księgarnia B. MIŁOSZEWSKI

TELEFON NR. 59

RYNEK NR. 19

Nowemiejście n. Drw.